

مدیریت خشکسالی

تولید علوفه خصیل تریتیکاله

مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان اصفهان

اداره ترویج و آموزش

تابستان ۱۴۰۰

❖ با حرکت مکرر تراکتور روی مواد سیلویی، توده سیلویی به خوبی فشرده و هوای بین توده خارج گردد.

❖ بدون هیچ افزودنی به مدت ۹۰ روز سیلو شود.

کاربرد خصیل تریتیکاله در تغذیه دام:

❖ به شکل چرای مستقیم، تازه و خرد شده، خشک و سیلاژ در تغذیه دام استفاده می شود.

❖ مانند سایر علوفه ها می توان آن را پس از برداشت روی زمین رها تا رطوبت آن کم و سپس خشک شود و در نهایت آن را پرس و انبار نمود.

❖ سیلاژ خصیل تریتیکاله می تواند ۵۰ الی ۷۰ درصد جایگزین سیلاژ ذرت در تغذیه گوساله های پرواری و ۵۰ درصد در تغذیه گاوهای شیری متوسط تولید، استفاده گردد.

عنوان: مدیریت خشکسالی تولید علوفه خصیل تریتیکاله

گردآورندگان: فاطمه رفیعی - طاهره سادات فاتحی

برگرفته از: نشریه کاربرد گیاهان علوفه ای زمستانه در خوراک دام

ویراستار تخصصی: دکتر مسعود ترابی، مهندس شاپور سهرابی

ویراستار ترویجی و ادبی: فاطمه رفیعی

تهیه شده در: اداره ترویج و آموزش مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان

اصفهان و اداره رسانه های آموزشی و ترویجی مدیریت هماهنگی

ترویج کشاورزی استان اصفهان

مسئولیت صحت مطالب با گردآورندگان است.

شماره ثبت در شورای انتشارات سازمان جهاد کشاورزی استان

اصفهان ۰۲۱۴۰۱۱۰۱۰۱ مورخ ۱۴۰۱/۲/۴ می باشد.

❖ میزان کودهای مصرفی به ویژه کودهای نیتروژنی در این روش بیشتر است، علاوه بر مصرف به موقع کودهای پایه (NPK)، باید بلافاصله بعد از سرچر، کود سرک نیتروژنی استفاده شود.

❖ تاریخ کشت، ۲-۳ هفته زودتر از تاریخ کشت معمول منطقه انجام شود.

ارزش غذایی خصیل تریتیکاله:

❖ سیلاژ تریتیکاله باعث بهبود افزایش وزن روزانه و قابلیت هضم ماده خشک در جیره غذایی گوساله های نر پرواری می شود و می تواند جایگزین سیلاژ ذرت گردد.

❖ چنانچه سیلاژ تریتیکاله در تغذیه گاوهای شیری مصرف شود، مقدار ماده خشک کاهش می یابد اما میزان تولید شیر تفاوتی نخواهد داشت.

❖ خصیل تریتیکاله به خوبی سیلو می شود و به هیچ ماده افزودنی نظیر ملاس، اوره و یا افزودنی میکروبی نیاز ندارد.

نکات مهم در تهیه سیلاژ خصیل تریتیکاله:

❖ اندازه قطعات علوفه خرد شده نباید بلند باشد چون به خوبی فشرده نمی شود (۰.۵ الی ۱.۵ سانتی متر).

❖ علوفه در مرحله مناسب بلوغ گیاه (در مرحله خمیری دانه) برداشت گردد.

❖ خاک وارد مواد سیلویی نشود.

خصیل تربیتکاله

تربیتکاله حاصل تلاقی گندم و چاودار و به منظور مصارف دامی، با قابلیت کم برای مصارف خوراک انسانی در مقایسه با سایر غلات می باشد. به دلیل قابلیت رقابت با جو، دارای ظرفیت بالای تولید و تامین بخشی از نیاز علوفه ای کشور می باشد. تربیتکاله با شرایط اقلیمی متفاوت مانند سرما، خشکی و شوری سازگاری دارد، در مناطق مرتفع که به علت سرما نمی توان کشت پاییزه جو را انجام داد، کشت تربیتکاله را باید جایگزین آن نمود. چرای طبیعی دام های سبک درون مزرعه تربیتکاله و یا برداشت مکانیزه علوفه سبز این محصول و تهیه سیلاژ آن در برخی نقاط جهان مرسوم است. برای کاشت تربیتکاله ارقام مختلفی وجود دارد که توصیه می شود کشاورزان و دامداران جهت کشت بهترین رقم تربیتکاله متناسب با شرایط اقلیمی منطقه خود با کارشناسان زراعت و ترویج شهرستان مشورت نمایند.

انواع ارقام تربیتکاله عبارتند از:

❖ **بهاره:** این رقم دارای رشد مستقیم رو به بالا، تولید علوفه زیاد از همان ابتدای رشد، عدم حساسیت به طول دوره ی نوری و دارای پنجه زنی محدود می باشد.

❖ **پاییزه:** اغلب در پاییز کشت شده اما در برخی شرایط میتواند به صورت بهاره هم کشت شود. این رقم عملکرد بیشتری نسبت به انواع بهاره دارد.

❖ **بینابینی:** این رقم به صورت تک کشتی یا مخلوط با گیاهان زمستانه و بهاره (لگوم ها، سایر غلات، چاودار یکساله و گلرنگ) کشت می شود. در کشت مخلوط مدت فصل چرا طولانی تر و ارزش غذایی علوفه بهتر می شود(به ویژه در کشت مخلوط با لگوم ها).

ویژگی های اکولوژیکی تربیتکاله:

۱- از بین غلات پاییزه در شرایط سرچر، تربیتکاله به دلیل تحمل بسیار مناسب نسبت به چرا و قدرت جبران پس از چرانیدن، از گندم و جو برتر است.
۲- مرحله خمیری نرم، زمان مناسب برداشت خصیل تربیتکاله می باشد که بالاترین عملکرد ماده خشک و بهترین هضم پذیری مواد مغذی را دارا می باشد.

۳- کاشت و برداشت خصیل تربیتکاله نسبت به ذرت علوفه ای موجب صرفه جویی در مصرف آب کشاورزی می شود.

۴- برداشت علوفه تربیتکاله نسبت به حالت معمول باعث صرفه جویی ۲-۱ نوبت آبیاری شده و محصول حدود یک ماه زودتر برداشت می شود و این مدت برای کشاورزان جهت کاشت محصول بعدی فرصت مناسبی را فراهم می نماید.

۵- خصیل تربیتکاله باید با استفاده از ماشین آلات مناسب برداشت شود تا علوفه در ارتفاع مناسبی قطع و خاک وارد مواد سیلویی نگردد.

۶- در صورت کاشت تربیتکاله جهت استفاده دو منظوره و دستیابی به علوفه سبز و ماده خشک بیشتر در واحد سطح توصیه می شود:

الف) تراکم بوته ها افزایش یابد(میزان بذر مصرفی حدود ۱۰ الی ۱۵ درصد افزایش یابد).

